

Egressy Zoltán

Kurva élet ez a világ

Kurva élet ez a világ. Olyan régen ittam kávét, ma meg ittam egyet, hogy jobban tartsam fel magamat, aztán nem esett jól. Tényleg nem voltam képes odaállni, annyira fájt a hasam. Aztán bevettem a gyógyszert, akkor egy kicsit szűnt. A kenyőcs meg a lábomra használ, nincs az a nagy szűrés. Nem tudom, mi lenne, ha ezek nem lennének. Elég az hozzá, gyerekkoromban nem is tudtam, mi a rendes kávé. Franck kávé volt, azt tettük bele a tejbe. Pohárba főztük meg. Mikor idekerültem, az anyósom, meg az uram igen szerette.

Az anyósom annyira szeretett engem, talán még az anyám se jobban. Egy uraságnál dógozott, azok minden héten vágta disznót, kaptuk tőlük a jó húst. Én nemigen voltam hozzászokva, hogy fődeken dógozzak, de az anyósom kímélt. Mikor az uramnak menni köllött ökrökkel szántani-vetni, hordtam a ganét a tehénfogattal, azt dógoztam. Egyszer elbőbiskoltam, beestem a rúd közé, a szekér alá. Az meg átment fölöttem. De az Isten megőrzött, semmi bajom nem lett. Szép lassan ballagtak a tehének, én meg ballagtam utánuk. Nem mondtam meg senkinek, hogyan mondtam volna meg, hogy elaludtam?

Abba az időbe köllött tömni a kacsákat, meg a libákat. Lábam közé fogtam a nagy libákat. Akkor volt divatba, amivel lehetett tömni, sokáig megvót ám. Csövet bele oda a szájába, aztán nyomtuk bele a kukoricát. Akkoriba úgy vót. Vót, amikor kiböktem a gégejét, akkor le köllött vágni. Néha kapálni is köllött, de a szemem miatt nem engedtek sokat dógozni. Gyerekkoromban se. Éltem, mint a cicelle! Bözsi szegényem, az sokat szenvedett, azt hajtották. Abba az időbe nem olyan sokat gatyáztak, a szerelem nem számított, tizenhét éves korába férjhez köllött mennie. Hét évig vótak együtt, aztán meghalt a sógorom. Mindig úgy sajnáltam a Bözsit, olyan egyszerű vót, meg őszinte. Nem vót olyan nagyravágyó, mint én. Én más típus vótam, szerettem a szépet. Kikönyörögtem anyámtul, amit akartam. Ilyen ruhát, olyat. Igényesebb vótam talán, mint a Bözsi. Az csak dógozott. Dógoztatták. Ebbe a Dankó rádióba sokszor dalolják a Gyere bodri kutyám-at. Sokszor megsíratom, mikor dalolják. Úgy lett a Bözsi sorsa, ahogy nem köllött volna. Annak is a férje sokszor mondta nekem: na, komámasszony, tegyünk úgy, mint a kakas meg a tyúk! A kakas is szeret búbolni. Ilyen nem szépeket mondott nekem. Aztán özvegyen maradt a Bözsi, az egyik gyereke okos lett. Buszvezető lett. A Bözsi nyocvannyóc évesen halt meg, kórházba.

A szememet nem csinálták meg teljesen. De a kórházba azok az ápolónők igen szerettek. Megtanítottak szépen beszélni. Hogy mondtad, aszondják, hogy mondtad? Hun van? Mondd, kislányom, hogy hol. Nem hun, hanem hol. Édes egyszer se gyűtt be hozzám, pedig sokáig vótam ám ott. Csak hát messze, Pesten. Valamit húsvétra küldött, de be nem gyűtt. Aztán hazamentem, aztán az iskolába egymásnak mondták, micsoda változás, micsoda szép beszédem van. Sokáig szépen beszéltem, a többiek meg így lófasz, úgy nem tudom, igen sok csúnyát beszéltek.

Jaj, azok az ápolónők elláttak mindennel a kórházba, szép zsebkendőket hoztak, igen szerettek. Meg sajnáltak, mer mindenféle vizsgálatok vótak, nehezen gyógyult a szemem. Aszondták, tizenkét orvosnak a kezén mentem keresztül. Ilyen türelmes kislány ritka példány, aszondták, mer nem jajgattam. Isten tudja, csuda, hogy el nem ment a látásom. Meg a fiamé, mikor vele is ugyanaz történt, mikor megdobták őt is téglaporról.

Aztán később is meg akart műteni egy pocakos orvos. Az mennyire akarta, hogy maradjak ott! Semmiség lesz, aszondja, fiatalasszony, hát mér köll így lennie? De az uram nem engedte. Orvos létire olyan hízelgő vót az az orvos, úgy beszélgetett velem, simogatott, meg ez, meg az, ahogy nem köllött volna. Elrendezem én magát, aszondja. Ronda pocakos vót.

Megcsináltam reggel az édeske-italomat, aszittam, hogy meglesz fél liter. Nem lett, csak három deci. Víz, cukor, pálinka, aroma. Ilyen rumaroma. Minden reggel megiszom fél decit, igen kívánom, meg is iszom. Az jó. Szeretem iddogálni. Az uram idejébe szoktam rá, legjobban, mikor

a templomnál dógoztunk, mindig hozta nekem a kocsmából az ilyen kevertféléket. Eleinte nem akartam, aztán bizony rászoktam. Az uram mindig ment ár a kocsmába, ott megitta a magéét. Sokat karattyolt. Bár most is inna. Most lenne százéves. Egy kicsit még élhetett volna.

A testvére is igen szeretett ám. Udvarolt az is. A ház körül megcsinyált sok mindent, ganézott is. Aztán később nem lett rendes ember, csak ivott. Elment Pestre, vót egy lusta felesége, az olyan vót, mint a dög. A lányuk jól ment férjhő. A lányom idább-odább föl szokta hívni, hogy mi van, hogy van. Jó ember vót az ura. Korán meghalt.

Az enyim is. Jaj, istenem. Az is de jó ember vót. Vótak azér ballépései. Kártyázott, meg ez, meg az. Iddogálni is szeretett. Vasárnaponként meg vót bolondulva, kiültek kártyázni az utcára, aztán nem gyűttek etetni se. Egyszer egy lakodalomba igen beivott. Gyűttünk haza, aztán, uramisten, elesett az udvaron. Mondom, most mi lesz? Nem tudott beszélni se. Csak dögölj meg itt, mondtam neki, akkor se csinyálok veled semmit. Otthagytam. Hát a Béla hun van, kérdezte az anyósom. Mondom, elesett, otthagytam az udvarba. Micsinyáltam volna vele? Az ment el érte. Azután szégyellette ám az uram. Hízelt, de nem akartam megbocsátani, dögölt volna meg ott. Haragudtam. Nem tudom már, hogy mit gondoltam.

Szegényem. Még itthon se vót, még az orosz fogságba vót, mikor már engem eljegyzett neki a keresztapám. Igen dicsérték nekem. A keresztanyám is. Hogy az jó gyerek ám. Ugye eljössz hozzám? Lett volna más nekem előtte, az apám igen kényszerített. Vót a lovász, vele is lakodalomba vótam, igen-igen táncoltattott. Az anyja púposát, az anyja púposát, mondogatta, annyira megutáltam, hát mit beszél ez össze a tánc közbe? Mennyi levelet küldött az nekem! Igen szerelmes lett belém, de nekem nem köllött. A jóisten nem azt osztotta, hiába, meg a többit se. Pedig azért ez mind jóképű fiatalember vót ám. Jobb képűk, mint az uram.

Mikor motorfűrészes vót, nem adott le valamit fákat, amiket köllött volna. Aztán egy mocskos rohadék, aki irigy vót, följelentette, hogy lopja a fát. De az uram jóba vót a hosztolójával, az mondta neki, hogy csak vigyen belőle. Nyugodt legyen ám, Béla bácsi, aszondja neki, majd ő elintézi. Csak rakjon a fára rá valamit otthon, ha gyűnnének a rendőrök. Gyűttek is. Megtalálták volna, ha akarják, hosszú rönkök vótak letakarva. De aztán elmentek. Aztán az uram meg az anyja perlekedett ezután. Én nem szerettem veszekedni. Sokszor nem tetszett, ahogy iddogáltak, mer az anyósom is iddogált. De főzni megtanított. Azt megengedte, de mosogatni már nem. Ha elfáradtam, lefeküdtem, ebből a szempontbul jó vót.

De régen vót, istenem. Úgy tervezem, úgy érzem, hogy ez az év elég lesz. Mennyire vár az uram engemet? Mennyire vár! Pedig már elkorhadt mindene. A lelke a jóistennél van. Biztos megbocsátott neki. Mer sokat káromkodott. Mint a fiam, arra is rászólok, tennap is kilottyant a leves, aztán mekkorát káromkodott, mondtam neki, nem vagy rendes. Sokat imádkozom ám miattuk. Én kétszer-háromszor ha káromkodtam. A gyerekekkel, mikor kisebbek vótak, akkor mondtam, hogy az anyád büdös hétszentségit. Nem szoktam káromkodni. Csúnyákat mondtam, az igaz. Az uram szeretett vitatkozni, akkor mondtam én is, hogy nagy büdös lófaszt, de az nem káromkodás, az csak rondaság. A papok is megmondták, avval csak igen csúnyát gondolok. Hát az is csúnya, de nem az Istent szidjuk. De mikor aszondják, hogy az Isten hogyan baszta meg, az már káromkodás. Anyám, ha mérges vót, aszondta: hogy a kukacok turkálnának széjjel! De azt is mondta, hogy az anyád büdös úristenit. Az nagy káromkodás. A nagybátyám szokta neki magyarázni, az egy igazi pap vót ám, az apám testvére.

Mikor lánykoromba annyira szerettem volna apáca lenni, azt mondta nekem, jaj, édes kislány, de jó gondolatod van. Mondta neki az apám, ez nem lenne jó apáca, ez igen szeret táncikálni. A nagybátyám meg erre mondja, hogy hát ezt elsőre nem lehet tudni, mer ott megszelidülnek ám a lányok. Apám aszondta, ez nem szelidül meg. Aztán úgy is lett. A nagybátyám milyen egy jó szándékú papi ember vót! Egyszer hozott nekem egy fülbevalót, ilyen opálosat, aztán nem tudtam rácsavarozni a fülemre. Elmentünk becserélni. De nem ám olyan szépre. Olaszországból hozta, vótak ott tanítványai, ilyen kispapok. Igen okos ember vót. Szakállas. Azt is tudom, hogy mikor Édes egyszer mondta neki, hogy megen terhes, megtartsa-e, mer mondja a bábaasszony, hogy inkább ne szüljön annyit, aszondta a nagybátyám, ángyikám, hogyan tudsz ilyet beszélni, hát a jóisten, ha ad bárányt, ad legelőt is. Az ám, de azér sokat köll ám dógozni. Kilenc gyereket szült az Édes. Az egyik meghalt. Soha nem emlegette az anyám, de apámtul hallottam, egy éves körül lehetett. Azér vagyok én a hetedik, és nem a hatodik. Utánam még született kettő. Így lettünk nyócan.

Hallgatok rádiót még, mielőtt lefekszek. De még előtte üdögelek kinn egy kicsit, egy kis jobb levegőt kapok talán, akkor nem szurkál úgy a szívem.